

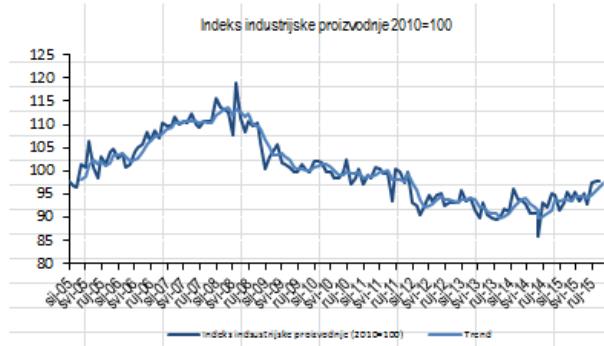

Ekonomска aktivnost

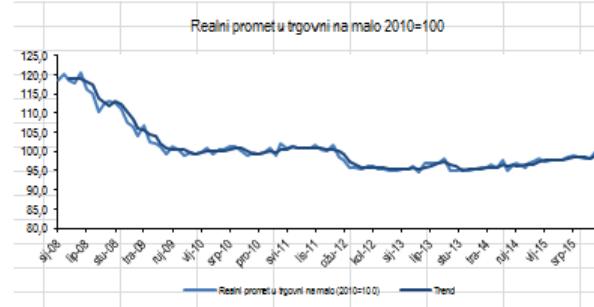
Trend rasta od 11 mjeseci industrijske proizvodnje i 17 mjeseci prometa u trgovini najdulji od početka krize prenijet će se u 2016. U 2016. fiskalne i makroekonomske neravnoteže traže reforme

Industrijska proizvodnja u Republici Hrvatskoj u prosincu 2015. u usporedbi s prosincem 2014., kalendarski prilagođena, usporava rast na 1,0%. Nakon rasta od 1,3%

u 2014. u 2015. industrijska proizvodnja porasla je za 2,6%, ali je niža preko 14% prema 2008.. Pokretači rasta dolaze iz prerađivačke industrije koja

sudjeluje sa 81,8% i porasla je za 3,5%, a najdinamičniji rast bilježe brodogradnja - 37,3%, industrija kože 26,1%, prerada drva 14,6%, farmaceutska i kemijska industrija 11,4%. U prosincu 2015. godine promet je u trgovini na malo realno porastao za 4,8% na godišnjoj razini, što je najbrži rast potrošnje u više od osam godina. U 2016. u očekivanjima poduzetnika ima znatno više opreznog optimizma

Životni standard i raspoloženje potrošača

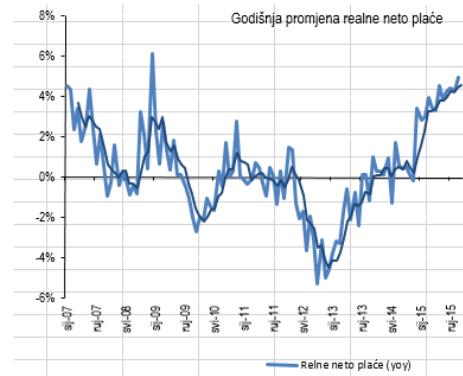
Trend od 12 mjeseci rasta realnih neto plaća zadržan i u studenom sa visokih 4,9%. Očekivano blago mjesечно pogoršanje indeksa očekivanja i pouzdanja potrošača u 12 2015.

Prosječna isplaćena neto plaća po zaposlenom u pravnim osobama u listopadu u 2015. u odnosu na isti mjesec prešle godine zadržala je pozitivni ovogodišnji trend rasta i bila je viša za 4,3% realno, te veća za

3,4% nominalno i iznosila je 5.720 kn ili 188 kn više nego u istom mjesecu 2014. U listopadu je na mjesечноj razini neto plaća veća za 80 kn, 1,4% nominalno i 1,3% realno prema rujnu 2015. Najviša prosječna

neto plaća od 10.593 kn isplaćena je u zračnom prijevozu, a najniža od 3065 kn u proizvodnji odjeće. Anketa o pouzdanju potrošača u prosincu 2015. bilježi mjesечно pogoršanje sva tri kompozitna indeksa, dok je s druge strane na godišnjoj razini nastavljen rast koji traje od listopada 2014. godine. Indeks očekivanja potrošača

i poduzetničke hrabrosti, potkrepljene povećanim narudžbama, rastućim ugovorima i boljim korištenjem kapaciteta u čemu prednjače izvoznici. Međutim za poduzetnike rast i rizici geopolitičke i finansijske neizvjesnosti i nepredvidivosti. U 2016. hrvatske fiskalne i strukturne slabosti traže brojne, neodgodive, hrabre, odlučne i održive društvene promjene i rješenja uz spremnost i socijalni koncensus i na moguća kratkoročna odricanja radi boljštika velike većine dugoročno.

pogoršan je za 1,1 indeksna boda sa -2,8 u studenom na -3,9 u prosincu 2015., dok je na godišnjoj razini poboljšan za značajnih 20,4 indeksna boda. Indeks pouzdanja potrošača na mjesечноj razini manji je za samo 1 indeksni poen, dok je na godišnjoj razini poboljšan 16,3 indeksna poena. Negativna su očekivanja u pogledu štednje i finansijske situacije kućanstva te mogućnosti zaposlenja.

Tržiste rada

Dugotrajna stopa nezaposlenosti mladih od 45% alarmantni indikator za demografsku i ekonomsku budućnost Hrvatske.

Povećanje registrirane nezaposlenosti na 17,7% u prosincu 2015.

U Hrvatskoj je prema podacima DZS u studenom 2015. bio 1.603.967 aktivni stanovnik (0,04 % manje nego u listopadu 2015.) a ukupno 1.319.310 zaposlene osobe (manje je za 0,7 % u usporedbi sa listopadom). U HZZ-a krajem prosinca 2015. bilo evidentirano

285.468 nezaposlene osobe, što je za 811 osobu više nego prethodnoga mjeseca, te 31.295 osoba manje nego u prosincu 2014. odnosno 0,3 % više nezaposlenih u usporedbi s prethodnim mjesecom, a 9,9 % manje u usporedbi s istim mjesecom 2014. godine Iz

evidencije nezaposlenih izašle 26.008 osobe, a to je 9,6% više nego u prosincu 2014. pri čemu je zaposleno 16.585 osoba, najviše 11.537 na temelju radnoga odnosa (11,7% više nego u prosincu 2014.), a unutar toga 87,6% na neodređeno vrijeme. Hrvatska je prema Eurostatu u studenom po anketnoj stopi nezaposlenosti od 16,6% treća na začelju EU.

Hrvatska je po stopi nezaposlenosti mladih do 25 godina od 45% treća na začelju EU 28, a takva razina radne besperspektivnosti mladih ima srednjoročno i dugoročno najteže i najopasnije demografske, sociološke i ekonomske posljedice za ukupno hrvatsko društvo. Stopa registrirane nezaposlenosti porasla je na 17,9% u prosincu 2015., a za cijelu 2015. bila je 17,7% i za 12,9% manja prema 2014.

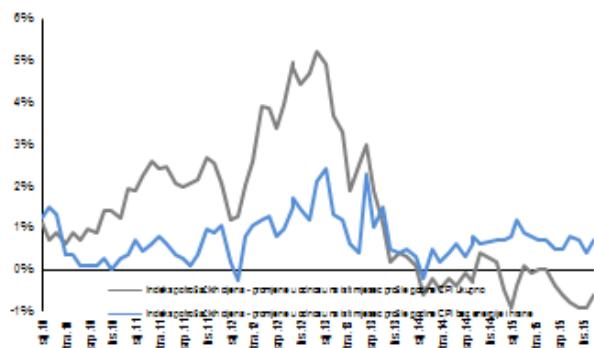
Financijsko tržiste i inflacija

Trend pada indeksa potrošačkih cijena 6. mjesec u prosincu na -0,6%. U 2015. deflacija na -0,5%. S&P i Fitch zadržale hrvatski kreditni rejting u investicijskom „smeću“ na BB i negativni trend

Trend indeksa potrošačkih cijena u prosincu 2015. se na godišnjoj razini zadržao šesti mjesec u negativnom teritoriju sa padom od 0,6%, a na mjesечноj razini registriran je istovjetan pad kao i na godišnjoj od 0,6%, dok promatrano na godišnjem prosjeku cijene u 2015. su niže

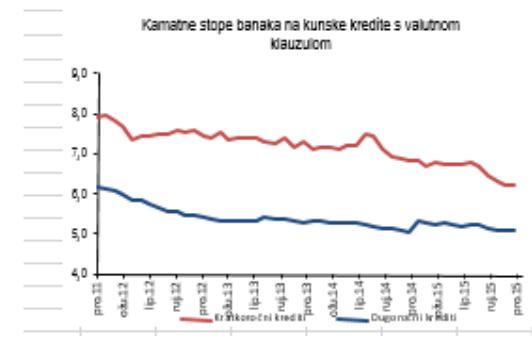
0,5%. Temeljna inflacija u prosincu 2015. na godišnjoj razini, blago se povećala na 0,7%. Na mjesечноj razini najveći pad cijena zabilježen je u kategoriji odjeće i obuće od 5,5% radi započetih sezonskih sniženja, a pad je zabilježila i najveća sa 28,88% u strukturi kategorija

Indeks potrošačkih cijena - promjene u odnosu na isti mjesec prošle godine

prehrane i bezalkoholnih pića od -0,4%. Značajna kategorija, osobito zimi sa udjelom od 18,42%, cijene stanovanja, vode, električne energije, plina i ostalih goriva ostala je u prosincu na razini prethodnog mjeseca. Agencije S&P i Fitch zadržale su hrvatski kreditni rejting u investicijskom „smeću“ na BB i negativni trend (od EU 28 HR je 3. na začelju) jer je od

početka procedure za smanjenje prekomjernog deficitu 2013. godine postignut minimalni napredak, te zabrinuti u zamah reformi nove Vlade koji bi ubrzo preokrenuo rastuću putanju duga i prisutnim sumnjama u sposobnost hrvatskih političkih institucija da implementiraju učinkovite politike koje će rezultirati održivim javnim financijama i poticati uravnoteženi gospodarski rast. CDS Hrvatske u blagom padu na 290 b.p.

CDS Spread 5-year b.p.

Izvor : CEE Macro /Fixed Income Daily Erste Bank, HUB Pregled , Deutsche Bank

Država	4.5.2015	5.6.2015	30.6.2015	10.7.2015	rujan 2015	listopad 2015	2.12.2015	31.12.2015	1.1.2016
Hrvatska	278	267	271	271	281	294	292	301	290
Češka	48	48	50	51	47	50	51	51	45
Mađarska	137	143	160	163	168	167	158	162	160
Poljska	58	66	76	80	74	73	72	72	87
Rumunjska	111	116	130	133	126	129	131	130	125

Vanjska trgovina i svijet

Hrvatski robni izvoz za prvi deset mjeseci veći za 11,7%. Turbulencije na tržistima obilježile su nikad burniji početak godine. Industrijska proizvodnja u eurozoni usporava, a faktori indeksa poslovne klime blago su pogoršani.

Prema raspoloživim podacima o robnoj razmjeni, ukupan je robni izvoz na temelju izvornih podataka, izraženo u eurima, za razdoblje siječanj-listopad 2015. porastao za visokih 11,7%, a unutar toga prerađivačke industrije sa udjelom od 88% za 12,1%. Podaci o kalendarski prilagođenoj industrijskoj proizvodnji pokazuju da

je u studenom 2015. u EU28 ostvaren rast za 1,4%, a u eurozoni rast je 1,1% na godišnjeg razini dok se na mjesecnoj bilježi pad u EU28 za 0,6% odnosno 0,7% u eurozoni. U Njemačkoj je u studenom 2015. zabilježen pad industrijske proizvodnje od -0,3% na godišnjoj razini. U siječnju 2016 indeks poslovne klime za eurozonu blago je

pogoršan na 0,29 poena. Svih pet komponenti doprinjelo je pogoršanju pri čem i prednjače ocjene zaliha gotovih proizvoda, ukupnih i izvoznih narudžbi kao i očekivanja u pogledu proizvodnje dok je su ocjene protekle proizvodnje manje snažene. Nestabilnosti i turbulentne na tržistima obilježile su nikad burniji

početak godine. Kineska želja da ograniči volatilnosti rezultira još većim povećanjem rizika, koji se prenosi i na druga tržista u nastajanju. ECB razmatra nove mjere za poticanje rasta u euzoni u vidu daljnog spuštanja kamatne stope i povećanja otkupa imovine. FED će u situaciji usporavanja nekih pozitivnih trendova u SAD, ponovno razmatrati osnovnu kamatnu stopu sljedeći mjesec

